

1. Afschuwelijke wreedheid...

Natuurlijk weet ik niet precies hoe jij deze twee bijbelgedeelten ervaart, die we gelezen hebben. Maar ik zal je heel eerlijk zeggen dat ik altijd heel veel moeite heb gehad met dat eerste verhaal, over Elia. Vorig jaar heb ik een preken-serie gehouden over Elia, en dit hoofdstuk heb ik toen overgeslagen. Daar waren goede redenen voor, maar ik vond het óók gewoon heel moeilijk. Nu kwam dit hoofdstuk alsnog op mijn weg, en ik denk dat Gods Geest dat zo wilde. Als je dit leest, 2 Koningen 1, dan denk je: 'Wat een onvoorstelbare bruut is die Elia! Hij zit daar op een bergtop, en blijkbaar is hij boos of beledigd omdat er een groep mensen hem komt arresteren. En wat doet hij? Hij vraagt om vuur van de hemel en meteen zijn die officier en zijn vijftig mannen, 51 kostbare mensen... dood. En daarna nog 51. Dat zijn 102 levens... Eén groot bloedbad...' En dan lees je in het Nieuwe Testament, in Lukas 9, dat Jakobus en Johannes hetzelfde willen doen als Elia. Als de Samaritanen Jezus niet willen ontvangen, vragen ze aan Jezus: 'Heer, zullen we zeggen dat er vuur van de hemel moet neerdalen om die Samaritanen te verteren? Dat heeft Elia toch ook gedaan?' En opnieuw krijg ik dan het gevoel: 'Wat is dit voor afschuwelijke wreedheid?' Gelukkig wijst Jezus ze terecht! En dat is maar goed ook! Want er zijn al zoveel mensen die zeggen: 'De Bijbel, dat is één en al geweld en haatzaaijer!' En deze mensen lijken dat allemaal te bevestigen: Elia, Jakobus en Johannes, toch niet de minsten. Ik zeg het maar eerlijk: als ik deze bijbelgedeelten zo lees, zijn dat mijn eerste gedachten. En je zou zómaar kunnen gaan denken, dat de God van het Oude Testament, de God van Elia, een ándere God is dan de Vader van Jezus, de God van het Nieuwe Testament. En wat Jezus zegt, in het Nieuwe Testament, dát vinden we 'normaal'. Maar het Oude Testament, wat is dat wreed... Zo denken veel mensen. Misschien jij ook wel. Maar je beseft ook dat het wringt. Want God is toch één? De God van het Oude Testament is toch dezelfde God als die van het Nieuwe Testament? Hoe zit dit dan?

twee of drie soldaten toch wel genoeg? Merk je het? De koning houdt rekening met onvoorziene omstandigheden. Hij weet dat Elia bij Góð hoort, een Man van God is! Daarom zo'n hele troep militairen. En als je het in dát licht ziet – God die tot het uiterste wordt getergd en uitgedaagd door de koning, God die de grond in getrapt wordt voor de ogen van heel het volk – dan ga je het begrijpen. Al zijn tijdgenoten weten dat Elia een speciale afgezant van God is, hij heeft al eerder op de berg Karmel vuur uit de hemel laten neerdalen, om het offer aan te steken. En dan toch deze brutale opdracht om hem te arresteren, als een misdadiger. Koning Ahazia daagt God Zelf uit en als je dat doet... berg je dan maar! We hebben gelezen uit Exodus 19 en 20, hoe de berg Sinaï in vuur en vlam stond toen ging spreken. Mozes was op de berg en het volk mocht niet omhoog klimmen. Hier is Elia op

de berg en ook hier mag niemand omhoog klimmen. Wie dat doet tekent zijn eigen doodvonnis. En zo gaat de officier met zijn vijftig manschappen ten onder, zoals zo vaak militairen sneuvelen omdat hun leider de meest vreselijke dingen doet. En het blijft niet bij deze gruwelijke afloop, want de koning is zo verhard, dat hij nóg een keer 51 militairen de dood in stuurt. En hij doet het zelfs een derde keer. God zij dank heeft die derde groep een wijze officier, een man met ontzag voor de HERE en voor Zijn dienaar Elia. En op bevel van God Zelf gaat Elia dan mee. Is hier sprake van wreedheid? Jazeker! Maar wie is hier wreed? Dat is níét Elia, die bidt om een rechtvaardig oordeel van God. Nee, het is koning Ahazia, díé is wreed! Hij stuurt drie keer 51 man bewust de dood in. Het is net als wanneer je een kind opdracht geeft om in een hoogspanningsmast te klimmen en aan de kabel te gaan hangen. Je weet dat dat kind niet meer levend beneden komt. Zo weet koning Ahazia precies dat het levensgevaarlijk is om de God van Israël uit te dagen, maar hij doet het toch. Heel opzettelijk, heel bewust, drie keer achter elkaar. Met 102 slachtoffers... afschuwelijk...

3. Kunnen Jakobus en Johannes Elia's voorbeeld volgen?

En dan nu naar Jakobus en Johannes, twee leerlingen die héél veel van Jezus houden. Het zijn mensen met een vurig karakter, Jezus noemt hen op een andere plaats 'Boanerges', 'Zonen van de donder'. Ze kunnen allebei heel driftig zijn. Wat is er gebeurd? Jezus is op weg naar Jeruzalem. En om vanuit het noorden, vanuit Galilea, in Jeruzalem te komen, kun je twee dingen doen. Je kunt rechtstreeks, door de bergen. In Jezus' tijd ging je dan door het gebied van de Samaritanen. Dat was gevaarlijk, de Samaritanen waren vijanden van de Joden, je kon worden aangevallen of zelfs vermoord als je op weg was naar Jeruzalem. Want de Samaritanen erkennen Jeruzalem niet als de stad van God. Nog altijd niet, er zijn nog steeds Samaritanen, ongeveer 900, voor hen is de berg Gerizim het religieuze centrum. Maar weet je: Jezus zoekt de Samaritanen juist op! Hij gaat niet met een boog om hen heen. Waarom? Omdat die Samaritanen voor een déél afstammelingen zijn van de tien noordelijke stammen van Israël. Ze zijn óók afstammelingen van andere volken, maar óók van die tien stammen! En Jezus is gekomen voor héél Israël, voor het volk van het tweestammenrijk Juda, dat zijn de Joden, maar ook voor de Israëlieten uit de tien stammen, die grotendeels zijn opgegaan in andere volken, maar die óók voortleven in de Samaritanen. Juist de evangelist Lukas heeft daar oog voor. Hij ziet hoe Jezus dat héle volk Israël liefheeft, en in Handelingen 1: 8 geeft hij een uitspraak van Jezus aan ons door, die veelzeggend is. Daar zegt Jezus tegen Zijn leerlingen: 'U zult de kracht van de Heilige Geest ontvangen, Die over u komen zal; en u zult Mijn getuigen zijn, zowel in Jeruzalem als in heel Judea en Samaria en tot aan het uiterste van de aarde.' Zie je dat? Eerst Jeruzalem, de stad van de tempel, van de woning van God. Dan Judea en Samaria, het volk van de twee stammen en het volk van de tien stammen, en daarna álle volken, tot in de verste landen. En zo is het boek Handelingen ook opgebouwd: het Evangelie verspreidt zich eerst in Jeruzalem, dan in Judea, dan in Samaria en dan in de rest van de wereld. Zie je dat? Jezus gaat bewust naar de Samaritanen toe! Want God blijft trouw aan Zijn

2. Ahazia is ongehoord brutaal

Laten we daarom maar eens een spade dieper gaan steken en heel zorgvuldig gaan lezen: wat staat er eigenlijk? Wat is er aan de hand in 2 Koningen 1? We lezen over koning Ahazia, de zoon van de goddeloze koning Achab. Ahazia raakt ernstig gewond door een ongeluk, en dan stuurt hij boden naar Ekron, dat is een stad van de Filistijnen. Daar in Ekron wordt een afgod vereerd met de naam Baäl-Zebub, dat betekent: 'Heer van de vliegen', 'Lord of the Flies.' Later wordt die afgod ook wel Baäl-Zebul genoemd, dat betekent 'Heer van de woning'. En toeval of niet, juist deze afgod wordt eeuwen later, door Jezus, aangeduid als de satan zelf, Beëlzebub of Beëlzebul. Het is dus niet pluis, daar in Ekron, en precies dáárheen stuurt koning Ahazia zijn afgezanten. 'Ga Baäl-Zebub voor mij raadplegen en vraag of ik beter zal worden.' En dat voor de koning van Israël, het volk van God! Voel je hoe intens beledigend dit is voor de God van Israël? En hoe koning Ahazia door zijn voorbeeld het hele volk van Israël meeneemt in het moeras van de afgoderij, van zonde, misdaad en dood? God roept niet voor niets Zijn profeet Elia om op te treden. Hij houdt de boodschappers van de koning staande, en hij zegt: 'Ga maar terug! Zeg maar tegen de koning: is er soms geen God in Israël dat u boodschappers stuurt om Baäl-Zebub te gaan raadplegen? Omdat u dit hebt gedaan, zult u zeker sterven!' Als ze die boodschap overbrengen, dan zou je verwachten dat koning Ahazia tot inkeer komt, toch? Dit is toch vreselijk? Als je de HERE, de heilige God, als oud vuil aan de kant zet en een stompzinnige afgod om raad gaat vragen? Daar zijn toch geen woorden voor? God had de koning en de hele hoofdstad Samaria met vuur kunnen verteren! Maar dat doet Hij niet. Hij stuurt Elia met deze boodschap. En in zo'n ernstige profetie zit toch áltijd nog de mogelijkheid van omkeer. De koning kán zich bekeren, wie weet dat God dan tóch nog Zijn vonnis gaat herzien. Maar wat doet de koning? Hij bekeert zich helemaal niet! Integendeel, hij stuurt een officier met vijftig man op pad om Elia gevangen te nemen. Waarom vijftig? Elia is toch maar in zijn eentje? Dan zijn

verbond met alle twaalf stammen. Maar wat blijkt? Jezus wordt afgewezen door zowel de Samaritanen als de Joden. Héél Israël spuugt Hem uit. Alle stammen verwerpen hun Verlosser, vertrappen de Messias die God geeft. Zoals ook de andere volken Jezus zullen verwerpen, gesymboliseerd door de hoogste gezagsdrager in Jeruzalem, Pilatus, de Romein. De twee stammen van Juda, de tien stammen van Israël, het hele uitverkoren volk, en ook de andere volken, iedereen verwerpt Jezus, iedereen vertrapt de Messias... En denk je nú eens even in in Jakobus en Johannes, die dat zien gebeuren. Hún Meester, hún Heer, hún Koning... Ze hebben het nét met hun eigen oren gehoord, op de berg van de verheerlijking, de woorden van God Zelf vanuit de hemel: 'Dit is Mijn geliefde Zoon, luister naar Hem!' Ze hebben Jezus zien stralen als de zon! En dan nu dit... De Samaritanen die alle regels van de Oosterse gastvrijheid met voeten treden en gewoon botweg weigeren om Jezus te ontvangen. Hoe kán God dat toestaan?! En dan moeten ze aan Elia denken, Elia, die ze daar pas nog gezien hebben, met Jezus, op die berg van de verheerlijking. Elia, die man van God. Hij zei dat er vuur uit de hemel zou komen, en er kwam vuur uit de hemel. Blijkbaar was God Zelf het met hem eens! Zou dat dan nu anders zijn? 'Heer, wilt U dat wij zeggen dat er vuur van de hemel moet neerdalen en hen verteren, zoals ook Elia gedaan heeft?' Het lijkt heel logisch en ook héél terecht, toch?! Het zou een rechtvaardig oordeel van God zijn! Volkomen rechtvaardig!

4. Jezus komt niet met het oordeel maar geeft genade

Maar het antwoord van Jezus is héél duidelijk. Vers 56 en 57: 'Maar Hij keerde Zich om, bestrafte hen en zei: U beseft niet wat voor Geest u hebt, want de Zoon des mensen is niet gekomen om zielen van mensen te gronde te richten, maar om ze te behouden. En zij gingen naar een ander dorp.' 'U beseft niet wat voor Geest u hebt,' oftewel: 'Jullie kennen de Heilige Geest nog niet, de Geest in jullie woont. Jullie beseffen nog niet dat Hij een heel andere kant op wijst.' De Heilige Geest wijst de richting die Jézus gaat. En wat doet Jezus? *Hij incasseert de afwijzing*. Onvoorstelbaar! Hij, de Zoon van God, de Koning van de kosmos, Hij laat Zich vernederen door een paar dorpsbewoners, ergens in Samaria. Als Hij niet welkom is, dan trekt Hij Zich terug. Hij gaat naar een ander dorp, schrijft Lukas. Jezus verlegt Zijn koers. En Mattheüs vertelt dat Jezus de Jordaan oversteeft, en aan de overkant van de Jordaan naar het zuiden loopt, naar Judea en Jeruzalem (Mattheüs 19: 1). Zo deden veel pelgrims dat, op die manier vermeden ze de Samaritanen. Jezus wilde de Samaritanen juist níét vermijden. Maar nu ze Hem afwijzen, Hem het reizen onmogelijk maken, neemt ook Hij deze omweg. Over die Samaritanen komt dus géén vuur uit de hemel. De Koning van de kosmos wordt door hen vernederd, vertrapt, Hem wordt de toegang ontzegd. En de straf dan, voor dat onrecht, voor die brutaliteit naar de levende God toe? Wordt die straf helemaal niet voltrokken? Jawel, die straf wordt wel degelijk voltrokken. Maar niet door vuur uit de hemel. Niet doordat het Samaritaanse dorp wordt weggevaagd van de aardbodem. Nee, Jezus is op weg naar Jeruzalem, de stad die de Samaritanen verachten. En juist dáár, in die stad zal Jezus óók voor hen de straf op Zich nemen. Dáár, in Jeruzalem, zal Jezus ook voor hen lijden en sterven aan het kruis. Hij Zelf neemt het rechtvaardige oordeel op Zich. En Hij gaat eraan onderdoor. Hij zinkt weg in de dood, tot in de diepste diepten van het dodenrijk, om zo de weg te banen, óók voor die Samaritanen, naar het eeuwige leven! Want wat schrijft Lukas dan in zijn tweede boek, het boek Handelingen, waar het gaat over de tijd ná de hemelvaart van Jezus? In hoofdstuk 8 vertelt hij over Filippus, die het Evangelie gaat verkondigen in de stad Samaria. Daar gebeuren wonderlijke dingen, heel veel mensen komen tot geloof in Jezus. Petrus en Johannes (diezelfde Johannes als uit Lukas 9!) komen uit Jeruzalem om mee te werken. En vervolgens breidt de opwekking zich uit óók naar de dorpen! Handelingen 8: 25: 'Toen zij dan getuigd hadden van het Woord van de Here en het gesproken hadden, keerden zij terug naar Jeruzalem en verkondigden het Evangelie in veel dorpen van de Samaritanen.' Zie je dat? Petrus en Johannes zijn opnieuw onderweg naar Jeruzalem, net als indertijd Jezus. Maar nu worden ze wél ontvangen in de dorpen van de Samaritanen! Dat

is het werk van de Heilige Geest, de Geest van de genade. Ik moet zeggen: het heeft me diep geraakt toen ik me bezig hield met dat stukje uit Lukas 9: de liefde van Jezus! Wat komt die liefde hier ongelooflijk mooi naar voren. De Here Jezus heeft hier het volste recht om kwaad te worden, om inderdaad het oordeel uit te voeren, om vuur uit de hemel te laten komen. Maar Hij doet het niet! In plaats daarvan gaat Hij Zélf het oordeel dragen in Jeruzalem. En Hij opent de weg voor Zijn discipelen om later terug te gaan naar die Samaritaanse dorpen en daar het Evangelie te brengen. Kijk, dát is je Heer! Hij is de reddende Koning! Weet je wat zo mooi is? Kijk nog eens even naar het begin van dit stukje, vers 51. 'Het geschiedde, toen de dagen van Zijn opneming vervuld werden, dat Hij Zijn aangezicht naar Jeruzalem keerde om daarheen te reizen.' '... de dagen van Zijn opneming ...' Wat bedoelt Lukas daarmee? Wanneer werd Jezus 'opgenomen'? Dat was bij Zijn hemelvaart! Dáár gebruikt Lukas dit woord opnieuw: 'Jezus werd opgenomen.' Jezus is dus op weg naar Zijn hemelvaart! Deze hele reis naar Jeruzalem, de reis omlaag, de diepte in van de dood, en vervolgens de reis weer omhoog, naar de opstanding, die hele reis loopt uit op de hemelvaart, op de troonsbestijging van Jezus! Inderdaad, Hij is de Koning van de Jóden, de Koning van Israël, de Koning van de wereld. De Koning die Zichzelf opoffert, omdat Hij trouw blijft aan Zijn volk.

5. De Koning roept ons om Hem te volgen

En diezelfde Koning, Jezus Christus, roept jou en mij vandaag om Hem te volgen. Hij zegt: 'Ga met Mij mee! Kom achter Mij aan, neem net als ik je kruis op je. En hoe ben je Mijn volgeling? Niet door kracht, niet door geweld, maar Mijn Geest, Mijn Heilige Geest.' Dat is wat Jezus zegt. Zó gaat Hij voorop, en zó mogen jij en ik Hem volgen. Ik las een verhaal over een evangelist, hij heette Jakov en hij arriveerde, lang geleden, in een dorp in Servië. Hij ontmoette daar een oudere man, met de naam Cimmerman, en Jakov begon met hem te praten over de liefde van Christus. Maar Cimmerman onderbrak Jakov ruw en abrupt. Hij zei dat hij niets met het christendom te maken wilde hebben. Hij begon over de vreselijke geschiedenis van de kerk in zijn stad, waar kerkleiders onschuldige mensen hadden geplunderd, uitgebuit en vermoord. 'Mijn eigen neef is door hen gedood,' zei Cimmerman, en hoezeer Jakov ook probeerde om over Christus te praten, alles mislukte. Cimmerman zei tegen Jakov: 'Ze dragen van die lange jassen en kruisen, maar hun hart zit vol kwade plannen. En dat zal ik nooit vergeten.' Jakov antwoordde: 'Cimmerman, mag ik je een vraag stellen? Stel dat ik jouw jas zou stelen. Ik zou hem aantrekken en ik zou inbreken in een bank. Stel dat de politie mij in de verte zag wegrennen, maar mij niet meer kon inhalen. Maar ze zouden één aanwijzing hebben: ze herkenden jouw jas. Stel dat ze dan bij jou aan de deur zouden komen en ze zouden jou ervan beschuldigen dat je de bank had beroofd. Wat zou je dan zeggen?' 'Ik zou het ontkennen,' zei Cimmerman. En Jakov antwoordde: 'Ja... maar de politie zou zeggen: We hebben wél gezien dat de dader jóúw jas aanhad!' Maar het voorbeeld irriteerde Cimmerman en hij zei tegen Jakov: 'Eruit! Mijn huis uit, weg jij!' Toch bleef Jakov met grote regelmaat terugkeren naar het dorp en elke keer zocht hij tóch weer contact met Cimmerman. Hij probeerde toch vriendschap met hem te sluiten, en hij deed er alle moeite voor om de liefde van Christus met hem te delen. Na lange tijd vroeg Cimmerman op een dag: 'Jakov, hoe kun je christen worden?' Jakov legde het uit, wat daarvoor nodig is. Dat je je zonden belijdt en dat je je leven toevertrouwt aan Christus. Die dag ging Cimmerman op zijn knieën en gaf zijn leven over aan de Here Jezus. Daarna stond hij op, hij veegde zijn tranen weg, en hij zei tegen Jakov: 'Bedankt dat je in mijn leven gekomen bent.' Toen wees hij naar de hemel en hij fluisterde: 'Je draagt Zijn jas wel heel goed.' Wat hoorden we aan het begin van de dienst? Johannes 3: 17: 'Want God heeft Zijn Zoon niet in de wereld gezonden opdat Hij de wereld zou veroordelen, maar opdat de wereld door Hem behouden zou worden', 'gered zou worden.' Dáárvóór kwam Jezus. En jij en ik, wij mogen Zijn jas dragen. Wij mogen in Zijn voetspoor gaan. Door niet te veroordelen, maar mensen te helpen om die reddende Koning te ontdekken. Draag Zijn jas. En draag hem goed. Amen.